

[Holdgaard.]

Arealer samlede, at Ministeren fik Bemyndigelse til at nedsætte en saadan Kommission. Det blev ogsaa af Kommissionen i Fjor udtalt, at det kun var i mindre Grad, man havde faaet dette Hovedformaal med Loven opfyldt, hvorfor man havde slaaet mere ind paa de mere sekundære Bestemmelser i Loven, at yde Laan til Oprettelse af nye Brug, saaledes som ogsaa omtalt af tidligere Talere. Der var dertil, som sagt, stillet et Beløb paa 4 Mill. Kr. til Raadighed. Hvor meget der er tilbage deraf, oplyses der ikke noget om. Vi har hørt — jeg har ogsaa ad anden Vej faaet tilstillet nogle Tal —, at der er oprettet 121 Brug efter den ene Form, og i 25 Tilfælde er der ydet Laan til Bygninger, saaledes at det i alt bliver 146 Tilfælde, hvor man har ydet Laan enten til Oprettelse af Brug eller til nye Bygninger. Jeg kan da regne ud, at det kommer til at andrage ca. 1 933 000 Kr. Det siges heller ikke i Bemærkningerne, hvor meget Administrationen har kostet, men af de Oplysninger, der findes i det sønderjydske Erhvervsudvalgs Betænkning, fremgaar det, at i Fjor var Omkostningerne kommet op paa mellem 65 000 og 66 000 Kr. for de Aar, der er gaaet. Det er i og for sig ganske forstaaeligt, om nogle vil synes, at det tilsyneladende er et meget stort Beløb, men der er gjort et umaadeligt stort Oplysningsarbejde for at gøre Befolkningen dernede opmærksom paa de Fordele, som Loven aabner Adgang til. Jeg synes ogsaa, det er anerkendelsesværdigt, at Jordfordelingskommissionen har virket med til Oprettelse af de mange selvstændige Brug, selv om det vistnok i Almindelighed er ret velstillede Gaardmandsbørn, der har faaet disse billige Laan af Staten til 4 pCt. Rente. Jeg siger det ikke for at kritisere, jeg mener ogsaa, at det har været meget nyttigt, at denne Udstykning har fundet Sted, fordi Ejendommene har ligget saa spredte. Men nu er der jo vedtaget en Lov; hvorefter der er stillet 10 Mill. Kr. yderligere til Raadighed til Opkøb af Jord dernede til Oprettelse af Brug; og der er nedsat et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer til at administrere disse Penge paa en fornuftig Maade. Der er da Grund til at overveje, synes det mig, om man ikke skulde lade Jordfordelingskom-

missionen i større Udstrækning holde sig til det primære, til sin Hovedopgave, og saa lade de andre Organer, der virker for de særlige Udstykningsspørgsmaal — jeg tænker her paa den sønderjydske Udstykningsforening og det nye Udvalg, hvoraf ogsaa Formanden for Jordfordelingskommissionen er Medlem —, besørge dette særlige Udstykningsarbejde. Man skal i alt Fald passe paa, synes det mig, at man ikke har konkurrerende Virksomheder, saaledes at en Mand, naar man siger til ham, at Jordprisen er for dyr, og derfor kan man ikke give ham Laan, kan gaa hen til en anden Institution og faa Prisen anerkendt dèr. Naar vi stiller store Millionbeløb til Raadighed til Oprettelse af Brug, skal vi ogsaa passe paa, at de ikke i for høj Grad kommer til at virke prisfordyrende; det har vi i alt Fald samfundsmæssigt set ikke nogen Interesse i. At Laaneforholdene for dem, der har stiftet Laan, bringes ind under faste Former, er kun, hvad der er naturligt, og ganske nødvendigt, og derfor er det ogsaa givet, at vi kan tiltræde dette.

Men saa har jeg til Slutning et Spørgsmaal, som jeg synes bør rejses i denne Forbindelse. Det er det Spørgsmaal til den højtærede Minister, om der ikke ogsaa var Grund til paa visse Egne i det øvrige Land at hjælpe til fra Lovgivningsmagtens Side med at faa en mere hensigtsmæssig Jordfordeling tilvejebragt. Naar jeg retter dette Spørgsmaal, er det, fordi jeg gentagne Gange har faaet Breve fra de Egne, der ligger Nord for den gamle Grænse, hvori man hævder, at man ogsaa dèr har det samme Forhold med mange spredte Arealer, som man gerne vil have sammenlagt, men at dette paa Grund af de mange Omkostninger til Gebyrer o. s. v. er umuligt. Jeg rejser derfor det Spørgsmaal, om der ikke var Grund til at træffe Foranstaltninger til at gøre det lettere at afhjælpe den daarlige Jordfordeling, hvor en saadan findes i det gamle Land. Jeg tænker ikke her paa, at der skulde nedsættes nogen særlig Kommission til at ordne dette Forhold, for det tror jeg ikke er nødvendigt. Men jeg tænker paa dette, at man muligvis kunde give Lempelser eller Fritagelser for de Gebyrer, der skal udredes, naar en Sammenlægning skal foretages.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa